TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN TÁNH LINH** **TỈNH BÌNH THUẬN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 07/2025/QĐST-DS	*Tánh Linh, ngày 26 tháng 3 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÁNH LINH, TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Hồ Văn Khánh.

Thư ký phiên họp: ông Đoàn Bá Thành - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp: ông Đinh Xuân Hiếu – Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 3 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận; mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 281/2024/TLST-VDS ngày 28 tháng 10 năm 2024, về việc: "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*"; theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 05/2025/QĐST-DS, ngày 17 tháng 3 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* bà Nguyễn Thị S, sinh năm 1957; nơi cư trú: thôn D, xã B, huyện T, tỉnh Bình Thuận.

- *Người có quyền, nghĩa vụ liên quan:*

+ Anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1987;

+ Chị Nguyễn Thị H, sinh năm 1981;

Cùng nơi cư trú: thôn D, xã B, huyện T, tỉnh Bình Thuận.

(Bà S, chị H có mặt; anh T vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

[1] Quá trình tố tụng, người yêu cầu bà Nguyễn Thị S trình bày:

Bà Nguyễn Thị S là mẹ ruột của anh Nguyễn Đức T, chị Nguyễn Thị H; anh T, chị H là chị em ruột. Từ khi sinh ra đến nay, anh T đã bệnh tâm thần; trí nhớ rất kém,

không tư duy được, không nhận thức được; cảm xúc vô cảm, không định hướng; không làm chủ được hành vi của mình; không tự ăn uống và vệ sinh cá nhân được; hoàn toàn phụ thuộc vào sự chăm sóc, nuôi dưỡng của người thân trong gia đình. Hiện nay các thành viên trong hộ gia đình bà S muốn thực hiện một số thủ tục liên quan đến tài sản chung của hộ gia đình nhưng do anh T bị bệnh tâm thần nên không thực hiện được; làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của thành viên khác trong hộ gia đình. Vì vậy bà S yêu cầu giải quyết tuyên bố anh T là người mất năng lực hành vi dân sự. Chị Nguyễn Thị H là chị ruột của anh T, bà S đã lớn tuổi, sức khỏe kém nên cuộc sống của bà S, anh T đều do chị H lo lắng, chăm sóc, nuôi dưỡng; chị H là người có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, có tư cách đạo đức tốt, chưa từng bị truy cứu trách nhiệm hình sự, cũng chưa từng bị kết án, có đầy đủ điều kiện cần thiết để làm người giám hộ cho anh T; do đó bà S yêu cầu chỉ định chị H làm người giám hộ cho anh T.

[2] Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thị H đều trình bày như nội dung bà S trình bày nêu trên; thống nhất yêu cầu giải quyết tuyên bố anh T là người mất năng lực hành vi dân sự; khẳng định chị H có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, có tư cách đạo đức tốt, chưa từng bị truy cứu trách nhiệm hình sự, cũng chưa từng bị kết án, có đầy đủ điều kiện làm người giám hộ cho anh T; yêu cầu chỉ định chị H được làm người giám hộ cho anh T.

[3] Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận:

Đề nghị Áp dụng khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 146; các Điều 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 22, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự năm 2015 và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị S; tuyên bố anh Nguyễn Đức T là người mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định chị Nguyễn Thị H làm người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T; miễn lệ phí dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị S.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận nhận định:

[1] Về loại việc dân sự và thẩm quyền giải quyết vụ việc:

Trong việc dân sự này chỉ có yêu cầu của bà Nguyễn Thị S, yêu cầu giải quyết tuyên bố anh Nguyễn Đức T là người mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, Tòa án xác định loại việc dân sự là *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật dân sự năm 2015 là phù hợp.

Yêu cầu dân sự quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật dân sự năm 2015. Bà Phạm Thị L có nơi cư trú tại huyện T, tỉnh Bình Thuận. Vì vậy, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận căn cứ theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung việc dân sự:

[2.1] Đối với yêu cầu của bà Nguyễn Thị S về việc tuyên bố anh Nguyễn Đức T là người mất năng lực hành vi dân sự:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án đều thừa nhận: Từ khi sinh ra đến nay, anh T đã bệnh tâm thần; trí nhớ rất kém, không tư duy được, không nhận thức được; cảm xúc vô cảm, không định hướng; không làm chủ được hành vi của mình; không tự ăn uống và vệ sinh cá nhân được; hoàn toàn phụ thuộc vào sự chăm sóc của người thân trong gia đình. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 8987/KLGĐ, ngày 11/11/2024, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực thành phố H kết luận: anh Nguyễn Đức T bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72-ICD10), mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó có đủ căn cứ xác định được hiện nay anh Nguyễn Đức T mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, bà Nguyễn Thị S yêu cầu giải quyết tuyên bố anh Nguyễn Đức T mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 và Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

[2.2] Về yêu cầu chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T:

Anh Nguyễn Đức T là người mất năng lực hành vi dân sự nên thuộc đối tượng người được giám hộ theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 47 của Bộ luật dân sự năm 2015. Chị Nguyễn Thị H là chị ruột anh T và hiện nay đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng anh T; chị H có đầy đủ năng lực hành vi dân sự; tất cả người tham gia tố tụng trong việc dân sự đều khẳng định chị H có tư cách đạo đức tốt, không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự, không có tiền án tiền sự có đủ điều kiện cần thiết để thực hiện quyền, nghĩa vụ người giám hộ. Do đó chị H có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ quy định tại các Điều 48, 49 của Bộ luật dân sự năm 2015. Hơn nữa, tất cả người tham gia tố tụng trong việc dân sự đều yêu cầu chỉ định chị H làm người giám hộ cho anh T. Vì vậy bà Nguyễn Thị S yêu cầu chỉ định chị Nguyễn Thị H làm người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T là có căn cứ, phù hợp với ý chí, nguyện vọng của tất cả thành viên trong hộ gia đình anh T, phù hợp với quy định tại điểm d khoản 1 Điều 47 và các Điều 48, 49 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên được chấp nhận.

[3] Về lệ phí dân sự sơ thẩm:

Bà Nguyễn Thị S hiện nay đã trên 60 tuổi, thuộc người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi. Do đó cần căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016, của Uỷ ban thường vụ Quốc hội: Miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị S.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22, điểm d khoản 1 Điều 47, các Điều 48, 49 của Bộ luật dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

Quyết định:

[1] Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Nguyễn Thị S:

Tuyên bố anh Nguyễn Đức T, sinh năm 1987, nơi cư trú: thôn D, xã B, huyện T, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

Chị Nguyễn Thị H làm người giám hộ cho anh Nguyễn Đức T; anh Chị Nguyễn Thị H được thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

[2] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị S.

[3] Quyền kháng cáo, kháng nghị: bà Nguyễn Thị S, chị Nguyễn Thị H được quyền kháng cáo Quyết định này trong hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày công bố Quyết định – Ngày 26/3/2025. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND huyện Tánh Linh;
- CC.THADS huyện Tánh Linh;
- Lưu hồ sơ, lưu văn phòng.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Hồ Văn Khánh